

Klinisch Wetenschappelijke Vergadering

Toelichting en leerdoelen

Vrijdag 23 maart 2018

1. Titel

Psycho-educatie cursus blended care

Naam / Functie / Instelling

Lisette Rops, psychiater, manager centrum bipolair GGzE.
Noreen Arends, SPV centrum Bipolair GGzE

Toelichting en leerdoel

De psycho-educatie cursus voor cliënt en naasten is een bewezen effectieve module bij de behandeling van de bipolaire stoornis. In 2017 heeft het Kenniscentrum Bipolaire Stoornissen (KenBiS) een 12-delige psycho-educatiecursus gelanceerd. In Nederland neemt gemiddeld 40-45% van de cliënten deel aan de psycho-educatie cursus.

De PE blended care zijn 6 avonden van 2 uur afgewisseld met 6 online sessies. Ongeveer 80% van de cliënten binnen centrum bipolair van de GGzE hebben samen met hun naasten de psycho-educatie cursus blended care gevolgd. Dit zijn per jaar zo'n 6 groepen waar ongeveer 7 a 8 cliënten, samen met hun naasten aan deelnemen. Gedurende het jaar 2017 hebben we hun ervaringen gemonitord aan de hand van een vragenlijst voor zowel cliënt als naasten.

Leerdoel; Na afloop van deze presentatie weet u hoe de psycho-educatie cursus voor cliënt en naasten blended care eruit ziet. Ook heeft u een idee van hoe deze door cliënt en naasten wordt ervaren en hoe deze cursus zich verhoudt tot de psycho-educatie cursus voor cliënt en naasten ontwikkeld door het KenBiS.

2. Titel

Lithium en nierfunctie zelftest!

Naam / Functie / Instelling

dhr. Marius Reijnen VS-GGZ, Centrum bipolair GgZE
dhr. Steven Staal, firma Medimate

Toelichting en leerdoel

De lithium zelftest van de firma Medimate was eerder onderdeel van een onderzoek van het Trimbosinstituut in samenwerking met de KenBiS partners. Helaas is dit onderzoek destijds vroegtijdig gestopt. De ontwikkelingen zijn daarna gelukkig doorgegaan en nu lijkt ook het gelijktijdig meten van creatinine en de nierfunctie mogelijk.

De GGzE heeft samen met de firma Medimate en het laboratorium Diagnostiek voor U een onderzoekstraject via het CROSSCARE subsidieproject (www.crosscare.eu) opgezet, waarbij de zelftest in de praktijk wordt getest.

Marius Reijnen, verpleegkundig specialist en Ton Roulaux, psychiater, zijn de hulpverleners die verbonden zijn vanuit de GGzE aan dit onderzoek. Beiden zijn werkzaam bij Centrum Bipolair. De presentatie zal inhoudelijk ingaan op de voortgang van dit onderzoek, de eerste ervaringen en de toekomstverwachtingen rondom de zelftest.

Leerdoel is kennismaking met het onderzoek en de eerste ervaringen met de lithiummeter. Daarnaast zullen we met het publiek afstemmen van verwachtingen voor het gebruik in de praktijk in de toekomst.

3. Titel

- A. Lancering protocol Lichttherapie bij bipolaire stoornissen
- B. Onderzoek; Lichttherapie bij patiënten met een winterdepressie in het kader van een bipolaire stoornis type I en II

Naam / functie / instelling

- A. Dr. P.F.J. Schulte, opleider psychiatrie, Psychiater GGZ team Alkmaar West
- B. Drs L van Hout Aios GGzE.

Toelichting en leerdoel

A.

Binnen de KenBiS werkgroep chronotherapie hebben Loes Kaarsgaren en Raphael Schulte gewerkt aan het protocol lichttherapie voor cliënten met een bipolaire stoornis. Tijdens de presentatie zullen we het protocol met u bespreken en welke overwegingen we hebben gehad. Daarbij wordt nader ingegaan op het bewijs voor werkzaamheid van lichttherapie bij bipolaire stoornis en de contra-indicaties van deze behandeling.

B.

Er is geen gerandomiseerd onderzoek naar de werkzaamheid van lichttherapie bij een bipolaire winterdepressie. Daarnaast wordt een stemmingsomslag naar manie gevreesd bij behandeling met lichttherapie.

Doel van het onderzoek: Vaststellen van de werkzaamheid van lichttherapie en het risico op switch naar (hypo-) manie bij patiënten met een bipolaire winterdepressie.

Methoden: onderzoek van lichttherapie bij patiënten met een bipolaire stoornis type I en II in een depressieve episode met seizoensgebonden kenmerken, diagnose volgens DSM IV, onder behandeling van Centrum Bipolair GGzE periode 2017-2018. De lichttherapie is uitgevoerd zoals beschreven in het hierboven benoemde protocol. De QIDS werd afgenomen voorafgaand aan de LT, na de 1^e, 2^e en zo nodig de 3^e week lichttherapie en twee weken na beëindiging lichttherapie als follow-up.

Na afloop van de presentaties heeft u kennis van de werkzaamheid van lichttherapie bij bipolaire depressie, de contra-indicaties van de behandeling en het Nederlandse protocol lichttherapie bij bipolaire stoornissen. Verder heeft u zich een mening gevormd over de werkzaamheid van lichttherapie bij bipolaire winterdepressie en het risico op een stemmingsomslag naar manie.

4. Titel

De rol van Imagery in bipolaire stoornissen

Naam / functie / instelling

Karin van den Berg, klinisch psycholoog, psychotherapeut, cognitief gedragstherapeut VGct, promovendus Maastricht University

Toelichting en leerdoel

Deze onderzoekslijn omvat verschillende studies die de rol van imagery op stemmingswisselingen onderzoekt bij mensen met een bipolaire stoornis. Het doel hiervan is het verbeteren van de psychologische behandelingen (vooral CGT behandeling) voor deze doelgroep. Huidige psychologische behandelingen zijn vooral gericht op het omgaan met stemmingswisselingen en zijn minder effectief dan behandelingen voor bijvoorbeeld angst, psychose, depressie.

Vele andere behandelingen (bijvoorbeeld angst) zijn effectiever geworden door toevoeging van imagery technieken.

**Klinisch Wetenschappelijke Vergadering
Toelichting en leerdoelen
Vrijdag 23 maart 2018**

Door beter te begrijpen op welke manier imagery een onderhoudende of luxerende factor is bij stemmingswisselingen bij mensen met een bipolaire stoornis kunnen we gericht de juiste imagery techniek toevoegen en hiermee de effectiviteit van de CGT verbeteren.

De eerste studie onderzoekt een nieuwe vragenlijst m.b.t. imagery, Deze is inmiddels afgerond en zijn we gestart met de tweede studie. Deze vergelijkt middels deze vragenlijst imagery tussen bipolaire, unipolaire en gezonde creatieve mensen (met veel imagery). Tevens onderzoeken we met deze data het verband tussen ernst van de klachten/ co-morbiditeit en imagery. De derde studie is een samenwerking tussen Maastricht University, Karolinska Institute, Cambridge University en Reading University en onderzoekt een nieuwe imagery interventie (IMCT). De vierde studie gaat de rol van flashforward imagery onderzoeken bij mensen met een manische episode.

Leerdoel; Tijdens deze presentatie wordt u de theorie en achtergrond van imagery verteld en krijgt u een idee van de nieuwe imagery interventie (IMTC) werkwijze en de data van het eerste onderzoeken.
